

Vzkaz

Hlas v telefonu by slabý, ale přesto zřetelný. „Povedlo se.“

„Hned k vám jedu.“

Ačkoli jsem po tomhle okamžiku toužil celá léta, očekával ho, pracoval pro něj a snil o něm, i když jsem pracoval na něčem jiném, pořád se tomu dalo jen těžko věřit. A ještě hůř se to bude vysvětlovat Janet.

„To volala Beth,“ řekl jsem.

„A ty odjíždíš.“ To bylo konstatování, ne otázka.

„Oba jsme věděli, že by k tomu jednou mohlo dojít.“

„Ani se nemusíš vracet.“

„Janet...“

Ale to už se převalila na bok a předstírala, že spí. Skoro jsem slyšel, jak se jemné předivo našeho manželství trhá -šev osmiletého svazku, který nám vydržel od malé univerzity na Středozápadu přes různá oceánografická centra až po dlouhé zimy ve Woods Hole.

A jakmile se látka začala párat, nic ji nemohlo zastavit. Na letiště jsem dojel taxíkem.

Let do San Diega trval nekonečně dlouho. Hned jak jsem vyskočil z letadla, zavolal jsem Dougovi do Létající ryby.

„Pamatuješ si ještě, jak jsi mi sliboval, že až se nám to povede, se vším praštíš a hodíš mě na ostrov?“

„Setkáme se v hangáru,“ odpověděl stručně.

Když jsem tam dorazil, Dougova staříčká cessna se už pomalu zahřívala. Nesl jsem dva šálky kávy, černou pro něj. Nepromluvil, dokud jsme nebyli ve vzduchu a nemířili na západ k mysu Loma.

„Takže té rybě se to konečně povedlo,“ začal jsem.

„Delfíni nejsou ryby, a ty to moc dobře víš.“

„Já taky nemluvil o nich, ale o Leonardovi. Tráví pod vodou tolik času, že by si měl nechat narůst žábry.“

Doug létal na ostrov dvakrát do měsíce se součástkami. Z pevniny za námi zbýval už jenom flíček a já si vzpomněl na roky výzkumu, který nás přivedl na tuhle pacifickou výspu.

Námořnictvo nás přestalo financovat, když jsme mu odmítli uvolnit data k vývoji zbraní. Stanford nám zrušil grant, když jsme odmítli zveřejnit předběžné výsledky. Grant po grantu odpadával jako listí ze stromu, jako moje manželství, které jsem teď viděl jako další lístek, který doplachtíl k zemi. Už několik let nás to oba táhlo jinam, od té doby, co jsem nevzal definitivu na univerzitě, abych mohl pokračovat v práci na celoživotním úkolu.

Na Projektu s velkým P.

„A už jsme tady, doktore.“

Ostrov nám zapůjčil Alejandro Martinez, průmyslník, který vydělal milióny na dusičných hnojivech a teď ležel na smrtelné posteli v Mexico City. Na míli dlouhém, skalnatém ostrůvku ve tvaru slzy vyrostla na jednom konci tulení kolonie a na druhém šedé (barva delfínů, uvědomil jsem si poprvé) laminátové buňky našeho společenstva.

Doug maličkou Cessnu 172 navedl k přistání na malé dráze, která vznikla vybagrováním a zarovnáním jednoho kopce. Jak to dělal v mlze nebo ve větru, to mi bylo záhadou. Když konečně dupl na brzdu, dělily vrtuli a skalní stěnu jenom tři metry.

Beth už čekala v nastartovaném džípu. Při pohledu na zářivý úsměv na její široké nevýrazné tváři mě napadlo, jak by asi vypadal můj život, kdybych v manželství nehledal krásu, ale harmonii. Ona s Leonardem byli především partneři.

„Ahoj!" snažila se překřičet vítr a dorážející příboj. „Chceš se k nám přidat, Dougu? Dneska je náš velký den!"

„To bych si nenechal ujít ani za nic," zašklebil se a vypnul motor. „Kde je ta ryba?"

„Mám takové tušení, že dole v bazénu," řekla Beth. „Přichází si a zase odchází, jak se jí zlíbí. Ostatně který inteligentní tvor by s námi komunikoval, kdybychom ho drželi v zajetí?"

„Tahá tě za nos," upozornil jsem ji. „Mluví o Leonardovi."

„Ale to já taky," zasmála se.

Beth prosvístěla půl míle silnice od letiště k laboratoři jako zkušený šílenec („Jsme přece v Mexiku!"). Laboratoř vyrostla na skále a teď vypadala jako lavice útesu porostlá šedivými a růžovými koraly, lavice vyvržená přílivem. Přilehlý bazén se po třech stranách otevíral do moře.

Leonard seděl ve stinném horním patře, z neodmyslitelného neoprenu mu kapala voda, žvýkal sendvič s chaluhami a díval se na obrazovku.

„Máš ho?"

„Jo. Povedlo se to. Mají pro nás vzkaz." Zvedl ke mně hlavu a na tváři se mu zatřpytily slzy nebo kapky mořské vody.

Padli jsme si do náruče a Beth se k nám přidala. Byl to společně sdílený triumf. Na Projektu jsem začal s Leonardem pracovat před dvanácti lety. On pracoval v terénu, pod hladinou, Beth navrhla a postavila hlasový syntetizátor a já jsem napsal program.

Zatímco jsem se oblékal do neoprenové kombinézy, Beth vysvětlovala zmatenému Dougovi, co jsme vlastně dokázali. Do poslední chvíle to bylo přísně tajné. „Předchozí pokusy domluvit se s delfíny vždy selhaly kvůli časovému faktoru," vykládala Beth. „A právě tady doktor přišel na to, že oni nemyslí jako jednotlivci, ale kolektivně. My jsme je museli přesvědčit, že my - druh, který žije a umírá jednotlivě - jsme vůbec schopni myslet, natož komunikovat. Měli takový pocit, aspoň myslím, že naše chování je čistě instinktivní."

„A co naše města? A lodě?" namítal Doug. „Po moři se plavíme už několik století."

„To oni vědí. Ale viděli už korálové útesy a lastury, a to jsou taky uměle vybudované objekty. Kupříkladu taková Velká útesová bariéra v Austrálii je větší než všechna naše města dohromady. Oni věci nevyrábějí, nepřisuzují jim žádnou hodnotu."

„Jejich civilizace rozvíjí myšlení," doplnil ji Leonard. „Budují myšlení - ten pojem už rozvádějí celá tisíciletí. Je to grandiózní projekt, který se vymyká naší představivosti."

„Takže si o sobě myslí, že jsou pro nás až moc dobří? Ze by si s námi zadali?" skočil mu do řeči Doug.

„Hned se nejezte," smál se Leonard. „Nemyslí ve slovech jako my. Slova jsou jen prodloužené ruce - mechanismus k uchopení, a oni se pojmů nezmocňují, nezacházejí s nimi jako my. Takže my jsme se celá léta snažili rozluštit jejich pojmy a přeložit je do slov."

Byl už jsem skoro připraven. Ještě jednou jsem usrkl ze šálku kávy. Ruce se mi třáslly.

„Největší problémy jsme měli s časovým rámcem," nechal se slyšet Leonard. „My mluvíme v úsecích, zato jejich rozhovory plynou celá staletí v dlouhých řetězcích. Komunikace mezi jednotlivci je nezajímá. Mluví se svým rozvíjejícím se kolektivním já a potomky. Připraven?"

To poslední patřilo mně. Přikývl jsem.

Leonard mě vedl dolů po schodech k bazénu. Beth s Dougem se vydali za námi. Příboj venku tloukl jako obrovské srdce.

„Z toho všeho mám stejně pocit, že s námi nechtějí mluvit," protestoval Doug.

„Ale chtějí - aspoň to tak vypadá," odtušil Leonard. „Měli velkou radost, že jsme se s nimi spojili. Oni totiž vědí, kdo jsme."

„Pamatují si," přidala se Beth.

„Mají pro nás vzkaz," řekl Leonard.

„Dávali ho dohromady jednatřicet měsíců," řekla Beth. „Pracovaly na něm tisíce delfínů."

„No tak si ho poslechneme!" vyhrkl Doug. Všichni jsme se zasmáli jeho netrpělivosti, tak typicky lidské.

„Doktor má přednost," rozhodl Leonard. „Syntetizátor pracuje jen pod vodou." Zavedl mě ke kraji bazénu, kde už čekalo několik perlově šedých, důstojných delfínů - jako velvyslanci v recepci ambasády.

Vklouzl jsem do vody. Byla studená, ale pocit to byl příjemný. Delfíni do mě několikrát rýpli čenichem a pak se potopili. Docela se mi chtělo potopit se za nimi, ale neměl jsem s sebou

akvalung.

„Připraven?" zeptal se Leonard.

Kývl jsem.

„Strč pod něj hlavu a poslouchej."

Vznášel jsem se ve vodě. Hluboký, pomalý hlas mi rezonoval kostmi jako hlas, který jsem si pamatoval z dávného snu:

„Pojďte domů. Všechno jsme vám odpustili."